

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS**

PAŽYMA

**DĖL BRANDUOLINĖS ENERGIJOS ĮSTATYMO NR. I-1613 35 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO (TAP-20-1574) (20-7658(2))**

2020-09-23 Nr. NV-2572

Vilnius

Projekto teikėjas – Valstybinė atominė energetikos saugos inspekcija.

Projekto tikslas – užtikrinti branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų sistemos nuostatų teisinį aiškumą; įvesti gerąją praktiką įgyvendinant TATENA branduolinio saugumo rekomendacijas.

Dabartinė situacija:

Valstybinė atominė energetikos saugos inspekcija (toliau – VATESI) kartu su Krašto apsaugos ministerija, Vidaus reikalų ministerija ir Valstybės saugumo departamentu nustato numatomą grėsmę branduolinės energetikos objektams ir Branduolinės saugos įstatymo 1 priede nurodytų branduolinių medžiagų nurodytų kiekių išsigijimui, turėjimui, naudojimui ir vežimui. Į Branduolinės saugos įstatymo 1 priedą patenka sąlyginai nedidelio kiekio branduolinės medžiagos, kurias savo ūkinėje veikloje gali naudoti įvairūs ūkio subjektai ir kurios dėl nedidelio kiekio ir mažo įsodrinimo nekelia didelės grėsmės branduolinio ginklo neplatavimo ir branduolinio saugumo požiūriu. Siekiant užtikrinti tokių medžiagų fizinę saugą, šiuo metu teisės aktuose nustatytas privalomumas nustatyti tokioms medžiagoms numatomą grėsmę. Tai sukelia papildomą administracinę našą tiek grėsmių vertinime dalyvaujančioms institucijoms, tiek ūkio subjektams.

Atsižvelgiant į tai, projektu siūloma įtvirtinti, kad numatoma grėsmė branduolinėms medžiagoms būtų nustatoma ne pagal Branduolinės saugos įstatymą, o atsižvelgiant į 1979 m. spalio 26 d. Branduolinių medžiagų fizinės saugos konvencijoje nurodytas kategorijas. Atsižvelgiant į TATENA Branduolinio saugumo serijos rekomendacijas, siūloma, kad numatoma grėsmė būtų nustatoma tik didžiausią riziką branduolinio ginklo platinimo (branduolinio ginklo gamybos) srityje turinčioms branduolinėms medžiagoms. Pažymėtina, kad III kategorijos branduolinių medžiagų fizinė sauga susilpninta nebus, kadangi jų fizinė sauga ir toliau bus užtikrinama, vadovaujantis VATESI nustatytais fizinės saugos reikalavimais.

Taip pat projektu siūloma atsisakyti Branduolinės energijos įstatymo 35 straipsnio 2 dalyje esančios perteklinės nuostatos dėl kitų branduolinėmis medžiagomis teisėtai disponuojančių asmenų įvardijimo, kadangi visi asmenys, turintys branduolinio kuro ciklo medžiagų ir (ar) Branduolinės saugos įstatymo 1 priede nurodytų branduolinių medžiagų nustatytais kiekiais, privalo turėti Branduolinės saugos įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje nurodytas licencijas.

Projekto esmė:

- ✓ nustatyti, kad numatoma grėsmė būtų nustatoma tik didžiausią riziką branduolinio ginklo platinimo (branduolinio ginklo gamybos) srityje turinčioms branduolinėms medžiagoms;
- ✓ atsisakyti Branduolinės energijos įstatymo 35 straipsnio 2 dalyje esančios nuostatos dėl kitų branduolinėmis medžiagomis teisėtai disponuojančių asmenų įvardijimo.

Derinimas – projektas buvo pateiktas derinti Teisingumo ministerijai, Krašto apsaugos ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai ir Valstybės saugumo departamentui. Pastabos gautos iš Teisingumo ministerijos, į jas atsižvelgta. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų neturėjo.

Atitiktis Vyriausybės programai: projektai tiesiogiai Vyriausybės programos neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytina projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.

Patarėja

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė